

Premis **Jaume I**, al servei del país

El passat 12 de novembre es lliuraven a Barcelona els premis de la Fundació Jaume I, i se celebrava, posteriorment, un sopar que en commemorava el 25è aniversari. El diari electrònic 'Vilaweb' ha estat enguany l'entitat guardonada amb el Premi d'Honor.

Plena a vessar, la sala de Cent de l'Ajuntament de Barcelona lluita les seves millors gales. Les grans làmpades del sostre magnífic, les parets guarnides i solemnes, la gentada que se saludava en veu baixa perquè l'acte ja estava a punt de començar, tot tenia l'aire dels grans esdeveniments. I és que l'ocasió s'ho mereixia. Com cada any des de 1978, la sala de Cent acollia jurats i premiats, amics dels uns i dels altres, personalitats del món de la ciència, la cultura o la política, per esdevenir escenari de l'acte de lliurament dels premis de la Fundació Jaume I. Enguany, a més, precisament per la naturalesa de l'entitat guardonada amb el Premi d'Honor, quatre retroprojectors preparats per al Power Point generaven expectativa entre les parets diverses vegades centenàries.

Després de la salutació del segon tinent d'alcalde de l'Ajuntament, José Ignacio Cuervo, que va excusar l'assistència de l'alcalde Clos i va donar l'enhorabona als premiats –persones, va dir, dels diferents territoris amb què “compartim no només una llengua sinó també una cultura comuna plena de matisos”–, Andreu Morta, en nom de la Fundació Jaume I va presentar els XX Premis Jaume I d'Actuació Cívica Catalana. Aquests premis es concedeixen anualment a sis “persones vivents que sempre han actuat i actuen, sense equívocs, al servei de la identitat pròpia dels Països Catalans, en els diversos àmbits de la vida i de la relació humana”. I, un per un, Andreu Morta va llegir els veredictes del jurat perquè cadascun dels premiats pogués recollir el guardó de mans de la senyora Montserrat Font –fundadora, juntament amb el seu

marit, Lluís Carulla, de la Fundació Jaume I.

Així, van rebre l'aplaudiment general Àngel Alonso (Benicarló), per la seva tasca com a seleccionador nacional de futbol i per contribuir “al prestigi de l'esport català i a la difusió i ús social de la nostra llengua”; Gabriel Barceló (Manacor), “per tota una vida consagrada a l'ensenyament i la promoció de la llengua i la cultura catalanes a diverses localitats de Mallorca”; Teresa Clota (Cantonigròs), “perquè amb la seva tasca docent de més de trenta anys com a mestra de català a diverses escoles i al Centre Comarcal Lleidatà, ha lluitat pel català a l'escola ja des dels temps més foscos, ha establert plans d'ensenyament de la llengua i ha produït materials didàctics basats en la cultura popular”; Enric Larreula (Barcelona), “per una llarga trajectòria de pedagog i professor de català que el va portar a ser membre fundador del DEC d'Òmnium Cultural” i a participar “en accions de catalanització de l'entorn de Barcelona, on va contactar amb el món de la immigració castellanoparlant”; Enric Puig (Barcelona), pel seu “servei al país com a pedagog i impulsor d'iniciatives cíviques, educatives i pastorals, tasca que ha desenvolupat, des dels anys seixanta i des de la seva pertinença a la Companyia de Jesús”; i Josep Calassanç Serra (Barcelona), actual secretari del Centre Cultural Català de Perpinyà, “per la seva vinculació a gairebé totes les campanyes, lluites i moviments a favor del català a la Catalunya Nord i perquè amb els seus consells professionals com a impressor i corrector, i la seva força de convicció, ha incitat força autors i editors

que només publicaven en francès a fer-ho en català”.

Enric Larreula va prendre la paraula en nom dels guardonats i va assenyalar que la lluita que els presents compartien ja “forma part de l'essència mateixa de la pòpia vida”. Gràcies a ella, va continuar Larreula, som “sensibles a molts actes flagrants d'injustícia, solidaris amb els pobles en situació similar a la nostra, recelosos amb els consagrats drets constituïts” i, sobretot, agosarats: “perquè ens hem atrevit a plantar cara a la inèrcia, a la submissió i a la història”.

Català i comunicació de masses.

Per confirmar les paraules de Larreula, es va llegir el veredict del Premi d'Honor Jaume I, que, dotat amb 50.000 euros, es concedeix a persones o entitats que “amb la qualitat de la seva activitat científica, cultural o cívica hagin ajudat a enfortir la consciència de comunitat nacional i el sentit de pertinença a la cultura dels Països Catalans”. Vicent Partal i Assumpció Maresma, director i gerent del diari electrònic *Vilaweb*, respectivament, recullen somrients un reconeixement atorgat per “la seva pionera, decidida i qualificada utilització de les noves tecnologies de la comunicació per crear l'espai informatiu dels Països Catalans”.

I abans que es posessin en marxa els retroprojectors durant el parlament que van compartir els premis (“nosaltres ho fem tot a mitges”, va especificar Partal) per dibuixar l'evolució de *Vilaweb* des de la inicial “Infopista” fins a l'actual informatiu electrònic –que publica 3.000 notícies cada dia i té 30.000 lectors diaris–; abans que es desgranessin els homenatges i fes preferent acte de presència, en paraules de Partal, “el pare Fuster” –pare en el sentit de progenitor i no pas religiós–, de qui, va explicar el director de *Vilaweb*, va sortir el nom del cercador Nosaltes.com (a partir d'aquell *Nosaltes els valencians*, que Vicent Partal va lligar amb la coneguda frase fusteriana “dir-nos valencians és la nostra manera de dir-nos catalans”, i va reblar encara amb l'afirmació “dir-nos catalans és la nostra manera de ser globals”); abans de tot això, doncs, Vicent Sanchis, director del diari *Avui*, va fer el parlament de presentació del premi. Sanchis va recordar com s'havien pre-

A la sala de Cent, a dalt, els guardonats amb els premis Jaume I d'Acció Cívica, durant la intervenció d'Andreu Morta; a sota, Maresma i Partal reben el premi de mans de Montserrat Font.

sentat modernitat, comunicació de masses i català com a termes antitètics i va assenyalar que el fet que hi hagi qui trenca aquesta dinàmica “no és només per premiar-lo, és per agrair-ho personalment. I per sempre”. L'existència d'iniciatives com ara *Vilaweb*, i el seu èxit, són el millor antídote, va afegir Vicent Sanchis, per a la tendència de veure el català com un “paradís perdut”.

Precisament aquesta voluntat de “fer del catalanisme un signe de modernitat”

**“Dir-nos catalans
és la nostra
manera de ser
globals”**

com a impuls per a la creativitat i el treball va ser l'eix de la intervenció d'Assumpció Maresma. Maresma va explicar “el vessant més íntim” d'un projecte que té l'origen “a València, fent *EL TEMPS*” i que ha contribuït, “gràcies a l'entusiasme i les ganes” de molta gent, a canviar de xip, a “deixar de ser resistència i passar a ser avantguarda”. I va parlar encara des de “l'emoció personal” en citar la “tenacitat” d'Eliseu Climent, la “impeccable honestat” d'Ernest Sena i la “clarividència de futur” de Vicent Partal com a punts bàsics d'influència: “Estimo el meu país gràcies al mestratge que rebo del sud”, va resumir.

25 anys i futur. Des que Lluís Carulla i Canals (l'Espluga de Francolí, 1904 - Barcelona, 1990), creés el Premi d'Honor Jaume I per posar remei al que con-

En el sentit de les agulles del rellotge, una vista del sopar amb la intervenció d'Andreu Morta; el repàs a persones i entitats guardonades en 25 anys; Montserrat Font conversant amb Carles Solà; Eliseu Climent, amb el Pare Altisent; i Lluís Carulla, durant la presentació del sopar commemoratiu dels Premis d'Honor Jaume I.

siderava una injustícia, ha passat més d'un quart de segle. "Fixeu-vos en el doctor Trueta!", havia exclamat aleshores el senyor Carulla: "No se li pot donar el Premi d'Honor de les Lletres!" I precisament per a Miquel Trueta, que fou el primer guardonat, l'any 1977, es va crear el Premi d'Honor Jaume I. Per "poder donar les gràcies", explica Andreu Morta, "a les persones i entitats que lluiten perquè aquest país continuï essent el que ha de ser" i que ho fan des dels àmbits professionals més diversos: en el repàs als guardonats –una llista que impressiona, de Ventura Gassol a Francesc Candel, d'Avel·lí Artís a Oriol Martorell, Joan Triadó o Joan Coromines–, Morta va citar activistes socials i científics, eclesiàstics, editors, escultors, filòlegs, metges, historiadors, músics i pedagogs.

Com que tants anys d'esforços reconeguts bé valen una commemoració, el lliu-

rament dels premis d'enguany va acabar amb un sopar d'aniversari que va aplegar un bon nombre de persones premiades, de representants de les entitats que també ho han estat (entre elles, aquest setmanari), de membres de jurats i impulsors de la Fundació Jaume I. Un sopar per repassar i, també, seguint l'empenta del creador de la Fundació, per fer prospectiva.

En aquest doble sentit es va expressar Ramon Folch, que va prendre la paraula en nom dels premiats i com a jurat que també va ser "durant una colla d'anys" per evocar l'encert d'incorporar "a les voluntats de reconstrucció nacional" una amplíssima representació de les inquietuds socials: "perquè si bé és cert que una nació s'expressa amb determinats vehicles, només té ple sentit en la mesura que construeix l'ampli ventall de totes les activitats socioeconòmiques i creatives". "Avui, a més", va reblar Folch, "hem de

considerar com a premissa allò que fa vint-i-cinc anys era un objectiu." I com a exemple va posar el premi a *Vilaweb*: "allò irrenunciable: que sigui un òrgan de comunicació en català; allò que el fa premiable: que sigui el millor òrgan de comunicació electrònica que hi ha al nostre país."

Un país, a més, com recordava Joaquim Maluquer en el mateix sopar, que és sempre present en aquests premis en tota la seva extensió: "es busca sistemàticament gent dels diferents àmbits territorials: de la Catalunya Nord, de les Illes, del País Valencià... o sigui, del que en diem Països Catalans, que s'ha de reivindicar aquesta denominació perquè és la més entenedora. No ens hem de deixar vèncer per falsos temors o falses prudències." Queda dit, per tant. I fet.

Núria Cadenas